

Van de lezer wil er vooral vóór de lezer zijn. Brieven, ingezonden opiniestukken, vragen, tips of ideeën? Neem contact op met Alex van Lanen via vandeleezer@bd.nl of WhatsApp nummer 097001190635

▲ Een Palestijnse vrouw rouwt nadat haar zoon is omgekomen door Israëls luchtaanval. FOTO ARAFAT BARBAKH/REUTERS

‘Bizar dat Nederland met Israël blijft samenwerken’

Nederland stelt brede sancties in vanwege de Russische oorlog in Oekraïne, maar vergelijkbare maatregelen tegen Israël blijven uit. Onbegrijpelijk, betoogt Thomas van Gool van vredesorganisatie Pax in deze Gastopinie.

Thomas van Gool
Gastopinie

Eind vorige maand oordeelde het Internationaal Gerechtshof, na ruim drie maanden oorlog in Gaza, dat het Israëls geweld tegen de Palestijnen dermate ernstig is dat het Genocideverdrag erop van toepassing is. Geconcludeerd werd daarmee dat genocide mogelijk (een eindoordeel volgt later) plaatsvindt. Het hof eist dat Israël, per direct, er alles aan doet om genocide te voorkomen.

Zoals artikel 2 van het verdrag voorschrijft, moet onder andere voorkomen worden: ‘Het doden van leden van de groep, het toebrengen van ernstig lichamelijk of geestelijk letsel aan leden van de groep en het opzettelijk aan de groep opleggen van levensvoorwaarden die gericht zijn op haar gehele of gedeeltelijke lichamelijke vernietiging.’ Het hof oordeelde ook dat Israël veel meer humanitaire hulp toe moet laten. Niets wijst erop dat Israël zich ook maar iets aantrekt van deze uitspraak. Het geweld gaat gewoon door.

Het oordeel van het Gerechtshof volgt op publicaties van de VN en mensenrechtenorganisa-

ties dat Israël in Gaza talloze misdaden begaat. Burgerdoelen worden structureel aangevallen, zoals scholen, ziekenhuizen, gebedshuizen, energiecentrales en waterzuiveringsinstallaties. Ook journalisten zijn doelwit. Vele tientallen zijn er al gedood. Meer dan de helft van alle huizen in de smalle kuststrook zijn beschadigd of zelfs helemaal verwoest. En honger wordt ingezet als oorlogswapen, onder andere door een blokkade en de verwoesting van landbouwgrond. Kortom, de Palestijnen worden collectief bestraft na de gruweldaden van Hamas op 7 oktober vorig jaar.

Het voorlopige resultaat van al dit oorlogsgeweld is geen overwinning op Hamas, dat nog over vele duizenden strijders zou beschikken, en ook niet de bevrijding van Israëls gevangenen (er worden er nog meer dan honderd vastgehouden). Het resultaat is de vernietiging van Gaza en hongernood voor honderdduizenden. Ruim 27.000 Palestijnen zijn gedood, grotendeels vrouwen en kinderen. Meer dan 65.000 mensen zijn verwond. Bijna twee miljoen Palestijnen – zowat de gehele bevolking – zijn op de vlucht. Gaza is een *living hell* voor

Palestijnen, aldus de chef van de VN-hulporganisatie ter plaatse.

Nederland spekt de Israëlsche oorlogseconomie

Het is bizar dat, te midden van al deze oorlogsmisdaden en mensenrechtenschendingen, de Nederlandse krijgsmacht militaire samenwerking met Israël voortzet. Vanuit Woensdrecht worden onderdelen voor F-35-gevechtsvliegtuigen geleverd aan Israël, waarmee bovengenoemde misdaden worden gepleegd – reden voor PAX om, samen met Oxfam Novib en The Rights Forum, naar de rechter te stappen. Ook impor-

Terwijl Rusland wordt bestraft, kan Israël op Nederlandse steun blijven rekenen

teert Nederland voor honderden miljoenen euro's aan wapens van Israëlsche bedrijven, waarmee de oorlogseconomie van dat land wordt gespekt. Daarnaast is er kennisuitwisseling tussen Nederland en Israël, onder meer over tanks en autonome wapens. Ook trainen Nederlandse militairen in Israël, en andersom. Precieze details over deze militaire samenwerking worden door het kabinet overigens geheimgehouden. Bo-

vendien is een verdrag overeengekomen dat de juridische status van militair personeel op elkaars grondgebied regelt, wat verdere samenwerking moet vergemakkelijken. De Eerste Kamer moet hier nog over beslissen.

Vergelijk deze houding van het kabinet-Rutte met die ten opzichte van Rusland. Toen dat land in 2014 de Krim binnenviel en annexeerde, werd een wapenembargo ingesteld. Na de verdergaande Russische agressie tegen Oekraïne, vanaf februari 2022, werden brede economische sancties ingesteld alsook gerichte maatregelen tegen hoge Russische militairen. Terechte maatregelen natuurlijk. Terwijl Rusland wordt bestraft voor bezetting en oorlogsmisdaden, kan Israël, ondanks vergelijkbare misdaden, op Nederlandse steun en militaire samenwerking blijven rekenen. Het is een pijnlijke illustratie van een dubbele standaard, die internationaal de waardering voor Nederland ernstig aantast. Het is zeer te hopen dat de Tweede Kamer, die deze week debatteert over de Defensie- en volgende week over de Buitenlandse Zakenbegroting, het kabinet kan corrigeren.

Militaire samenwerking en wapenhandel met Israël moeten worden beëindigd. En Nederland moet zich uitspreken voor een permanent staakt-het-vuren.

Thomas van Gool uit Prinsenbeek is expert Israël-Palestina bij vredesorganisatie PAX

LEZERSBRIEVEN

‘Als vliegveld Lelystad toch niet wordt gebruikt, laat Defensie dan daar oefenen’

Vliegveld Lelystad wordt definitief niet als luchthaven voor chartervluchten in gebruik genomen. Het gebruiksgereed maken van Lelystad voor chartervluchten heeft maar liefst 200 miljoen euro gekost. Dit geld had aan heel veel goede andere dingen kunnen worden besteed, maar wellicht is het mogelijk om er toch nog een goede draai aan te kunnen geven.

De Koninklijke Luchtmacht wil namelijk het aantal vluchten van de JSF op Vliegbasis Volkel en Leeuwarden gaan verhogen van 5000 per jaar naar 7500. Europa is momenteel instabiel en de krijgsmacht oefent ter voorbereiding van een oorlog, teneinde daarmee feitelijk te willen voorkomen dat er ook echt een daadwerkelijk conflict tussen NAVO en Rusland zal komen.

Echter, kan Defensie het vliegveld Lelystad niet gaan gebruiken om de JSF daar meer vluchten te laten vliegen? De omgeving rond Volkel heeft momenteel al genoeg geluidsoverlast van de JSF. De JSF maakt aanzienlijk meer herrie dan de F-16 ooit veroorzaakte en dat merk je ook als je weliswaar niet direct onder de aanvlieg-/landingsroute woont.

Minder uitstoot?

Mocht de spanning in Europa afnemen, dan kan men het vliegveld weer (deels) deactiveren. Het lijkt mij dat de JSF veel sneller op vlieghoogte is dan een groot passagiers toestel en dat de uitstoot van schadelijke stoffen (stikstof etcetera) veel minder is dan van een passagierstoestel.

In Zeeland hoor je de toestellen wellicht minder dan in de dorpen Odiliapeel, Volkel of Mill, maar wij hebben ook in Zeeland ook nog eens het Mijnen- en Explosieven terrein Reek direct om de hoek liggen dat ook wil gaan uitbreiden. Daar willen ze meer laten exploderen buiten de bunkers. Dit zal ook alleen maar meer overlast gaan geven.

Kortom: kijk eens goed of Lelystad wellicht geschikt is dan wel te maken om voor een bepaalde periode de JSF te huisvesten.

Albert van den Eijnde
Zeeland

▲ Een F-35. FOTO ANP